

компетентностей забезпечить умови для надання всіх видів аудиторських послуг високої якості, результати яких будуть викликати більшу довіру різних груп користувачів інформації.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21 грудня 2017 року № 2258-VIII (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення – 5.04.2025р.).

2. Проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” та деяких законів України щодо удосконалення законодавства у сфері аудиторської діяльності” https://mof.gov.ua/uk/draft_normative_legal_acts_in_2025-821?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTEAAAR2KD-u3e877tDZE90rtV7_vkBjrUH_SGUdLBTiOUNWjR7QPaXHS7o-5EhQ_aem_qWktEfhppnPu_tz-ЕАОтiA (дата звернення – 5.04.2025р.).

3. Директива 2006/43/ЄС Європейського Парламенту та Ради про обов'язковий аудит річної звітності та консолідованої звітності, що вносить зміни до Директив Ради 78/660/ЄЕС та 83/349/ЄЕС і припиняє дію Директиви Ради 84/253/ЄЕС 17 травня 2006 року https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_844#Text (дата звернення – 5.04.2025р.).

УДК 657

Садовська Ірина Борисівна,

*д. е. н., професор, завідувачка кафедри та оподаткування,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна*

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ

Основні виклики, що стоять перед системою забезпечення кадрами в сфері внутрішнього аудиту для суб'єктів державного сектору визначені ключовими проблемами, одна з яких пов'язана з недосконалістю освітнього процесу підготовки відповідних фахівців. Вирішення даної проблеми можливе через адаптацію освітніх програм закладів вищої освіти до сучасних вимог міжнародних стандартів внутрішнього аудиту.

Система внутрішнього аудиту у державному секторі відіграє важливу роль у забезпеченні ефективного використання бюджетних коштів, підвищенні рівня прозорості та підзвітності органів державної влади, що є затребуваним суспільством. В умовах реформування державного управління зростає потреба у висококваліфікованих фахівцях з внутрішнього аудиту відповідного рівня, які володіють сучасними методиками бухгалтерського обліку, аналізу, інструментами оцінки ризиків та комплаєнс-контролю всіх фінансових процесів.

Україна знаходиться на шляху адаптації системи внутрішнього аудиту відповідно до міжнародних стандартів. В процесі адаптації виникають значні

виклики у підготовці кадрів, що зумовлено як неузгодженістю чинного законодавства, так і загальними тенденціями розвитку професії, які не завжди прямують до її зміцнення та удосконалення.

Основними викликами у підготовці фахівців з внутрішнього аудиту для суб'єктів державного сектору є: 1) невідповідність освітніх програм підготовки фахівця з аудиту сучасним вимогам; 2) відсутність повна або часткова практичного досвіду саме в сфері внутрішнього аудиту; 3) відсутність чіткою узаконеної системи сертифікації внутрішніх аудиторів державних установ; 4) низький рівень знань, умінь і навичок у сфері сучасних цифрових технологій, які стрімко розвиваються, наповнюючи ринковий контент інноваційними ІТ-продуктами; 5) обмеження у фінансуванні підготовки та підвищення кваліфікації внутрішніх аудиторів.

Освітні програми, що готують спеціалістів з внутрішнього аудиту, часто не враховують останні зміни у законодавстві та міжнародних стандартах. Відсутність актуальних курсів з оцінки ризиків, антикорупційного аудиту, використання цифрових технологій у контролі державних фінансів обмежує можливість випускників швидко адаптуватися до реальних потреб ринку.

Однією з головних проблем залишається недостатній рівень практичної підготовки здобувачів освіти та слухачів професійних програм в сфері внутрішнього аудиту. Недостатня практика організації ефективних стажувань у державних органах та недостатнє методичне забезпечення процесу підвищення кваліфікації та сертифікації ускладнюють засвоєння ключових та м'яких навичок внутрішнього аудитора.

В Україні існує потреба у розробці національної системи сертифікації внутрішніх аудиторів державного сектору відповідно до стандартів Інституту внутрішніх аудиторів (Institute of Internal Auditors). Перші кроки в цьому напрямку зроблені, проте, поки така сертифікація є добровільною. Відсутність обов'язкової сертифікації знижує рівень компетентності фахівців та збільшує ризики недобросовісного виконання внутрішніми аудиторами своїх функцій.

Сучасний внутрішній аудит вимагає знань у сфері інноваційних цифрових технологій в сфері аудиту, використання аналітичних процедур для виявлення аномалій у фінансових операціях. Відсутність ефективних курсів з цифрового аудиту та аналізу великих даних ускладнює підготовку конкурентоспроможних фахівців.

Розвиток якісної підготовки внутрішніх аудиторів потребує належного фінансування, особливо у частині розробки сучасних навчальних матеріалів, стажувань та міжнародних програм обміну досвідом. Обмеженість у фінансуванні гальмує впровадження інноваційних методів у навчальний процес.

Відповідно до частини третьої статті 26 Бюджетного кодексу України розпорядники бюджетних коштів в особі їх керівників організують внутрішній контроль і внутрішній аудит та забезпечують їх здійснення у своїх установах і на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління таких розпорядників бюджетних коштів. Отже, проблема внутрішнього аудиту знаходиться в полі зору законодавчого регулювання. Проте, поки без дієвого

практичного вирішення, через недосконалість системи освіти в частині підготовки висококваліфікованого внутрішнього аудитора для державного сектору.

Таким чином, підготовка фахівців з внутрішнього аудиту для суб'єктів державного сектору стикається з низкою викликів, що стосуються якості освіти, рівня практичної підготовки, сертифікації та впровадження цифрових технологій. Для підвищення ефективності внутрішнього аудиту пропонуємо: всебічне оновлення освітніх програм в частині розробки інтегрованих курсів з цифрового аудиту, управління ризиками, антикорупційних методів та інструментів, розширювати можливості для практичного навчання та стажування через активізацію співпраці між закладами вищої освіти та державними установами; створення навчальних програм із застосуванням сучасних ІТ-інструментів, аналітичних платформ та систем автоматизованого аудиту; створення міжнародних програм стажування для здобувачів освіти, посилюючи таким чином освітню мобільність, впроваджувати національну сертифікаційну систему за принципом обов'язковості для внутрішніх аудиторів державного сектору, що відповідатиме міжнародним стандартам ІА та IPSAS; з метою посилення фінансування, залучати державні та міжнародні гранти для підтримки професійної підготовки та розвитку внутрішнього аудиту для суб'єктів державного сектору. Комплексний підхід до вирішення проблем сприятиме формуванню висококваліфікованих аудиторів, здатних ефективно контролювати державні ресурси та забезпечувати їх раціональне використання.

УДК 657.6

Слободяник Юлія Борисівна,
*д.е.н., професор, професор кафедри аудиту,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,
м. Київ, Україна*

РОЛЬ АУДИТІВ ДІЯЛЬНОСТІ (ЕФЕКТИВНОСТІ), ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬСЯ РАХУНКОВОЮ ПАЛАТОЮ, В ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ

Зовнішній аудит публічних коштів спрямований на покращення підзвітності державних органів, сприяння раціональному фінансовому управлінню, забезпечення захисту інтересів суспільства. З поданням Україною заявки на членство в Європейському Союзі перед Рахунковою палатою було поставлено низку завдань, виконання яких є основою для перетворення її з традиційно контрольного органу на сучасний вищий орган аудиту. Європейська Комісія, яка систематично відслідковує наш прогрес у реформах, наприкінці 2023 року звертала увагу на необхідність фактичної імплементації Рахунковою палатою